

1051

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

Latvijas Republikas
čehliecē ministrija

F. 1051

Vēsturiskā iezīme
(faptilolinājums)

LATVIJAS PSR

ĀRLIETU MINISTRija

ЛАТВИЙСКАЯ ССР

МИНИСТЕРСТВО ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ

226302 РДП, Рига, Л. Пилс ielā 11. Tel.: 220079, 227755
226302 ГСП, г. РИГА, ул. Л. ПИЛС, 11, ТЕЛ. 220079

№ _____

на № _____

Историческая справка о Министерстве иностранных дел Латвийской ССР.

МИД Латвийской ССР основан 6 октября 1944 года как Народный комиссариат по иностранным делам. Ведает прямыми связями с иностранными государствами, пользуется официальными дипломатическими каналами для ознакомления официальных иностранных учреждений и широких общественных кругов с жизнью Советской Латвии, её экономическими и культурными достижениями. Также выполняет консульские функции.

Долгое время МИД арендовал помещения по ул.Л.Паэглес, 2, но с июля 1976 года находится по адресу ул.Пилс, II. Здание 4-х этажное, охраняется милицией.

В настоящее время в министерстве работают 9 человек, которые занимаются проведением протокольных мероприятий, консульскими вопросами, выдают загранпаспорта советским специалистам, принимают иностранных дипломатов и журналистов, обобщают материал об эмиграции.

Обязанности Министра иностранных дел до сих пор выполняет заместитель Председателя Совета Министров Латвийской ССР.

Л.Барткевич

ДОПОЛНЕНИЕ
к исторической справке
Министерства иностранных
дел (МИД) Латв.ССР.

В 1990 г. проведена экспертиза ценности документов МИД Латв.ССР за период 1985-1987г.г.

Задачи и функции Министерства, его название и подчиненность не изменились. в 1982 - 1987

До 1989г. МИД Латв.ССР - бесструктурный орган с централизованной системой делопроизводства.

После проведения экспертизы ценности за 1985-1987г.г. на постоянное хранение отобраны 6 дел, по личному составу - 5 дел, соответственно продолжены опись №1 дел постоянного хранения и опись №3 дел по личному составу.

Особенностью МИД Латв.ССР до 1989г. являлось ведение бухгалтерских документов в Министерстве культуры Латв.ССР, т.к. должность бухгалтера была в структуре Мин.культуры, поэтому смета по бюджету, спецсредствам и др. бухгалтерская документация постоянного хранения и по личному составу за этот период времени находится в составе фонда Министерства культуры Латв.ССР.

Имеется отличие и в формировании другой группы документов: о пребывании иностранных делегаций и официальных лиц в Латвийской ССР. Одна часть, касающаяся пребывания делегаций зарубежных фирм, вошла в состав описей дел постоянного хранения за 1985 - 1987г.г., другая же, о пребывании делегаций по дипломатическим каналам, продолжает формироваться в делопроизводстве протокольного отдела (переходящие дела). При последующих отработках документов Министерства это необходимо учесть.

Дела в описях систематизированы по хронологическому принципу.

Сотрудник кооператива
"Архив-сервис"

Марков

Н.В.БОЧАРОВА

Заведующая канцелярией

Булыгина

Л.Л.БУЛЫГИНА

"18" 05 1990г.

С дополнением к исторической
справке ознакомлен
Министр иностранных дел Латв.ССР
" 18" 05 1990г.

Дзенз

Э.А.ПОЧ

3

Latvijas PSR Ārlietu ministrijas
vēsturiskā izziņa (noslēgums) .

1994. gadā veikta LPSR Ārlietu ministrijas dokumentu vērtības ekspertīze un aprakstīšana par 1988.-1990. gadiem, kā arī iepriekš neaprakstītajiem dokumentiem no 1974.-1988. gadam.

LPSR Ārlietu ministrijas pakļautība, funkcijas un uzdevumi, kā arī nosaukums laika posmā no 1988.-1990. gadam nav mainījušies.

Līdz 1990. gadam ministrijā ir centralizēta lietvedības sistēma.

LPSR Ārlietu ministrija beidz pastāvēt 1990. gadā pēc LPSR AP Deklarācijas " Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu " 1990. gada 4. maijā, pasludināšanas. ^{x)}

Patstāvīgā glabāšanā nododamas četrdesmit astoņas lietas, pabeidzot patstāvīgi glabājamo lietu aprakstu Nr.1 (1.-203. 1944.g. - 1990.g.).

Personālsastāva lietu apraksts Nr.3 papildināts ar sešām lietām (1.- 127. 1944.g. - 1990.g.).

LPSR Ārlietu ministrijas grāmatvedības dokumentācija līdz 1990. gadam ietverta LPSR Kultūras ministrijas fondā (grāmatveža šata vieta Kultūras ministrijas struktūrā).

Kā minēts 1990. gadā sastādītajā vēsturiskajā izziņā, dokumentu grupu " Ārvalstu delegāciju vizītes" veidoja Protokola nodaļa, kā patstāvīgi glabājamas lietas ar turpinājumu, to lietvedība pabeigta, patstāvīgi glabājamo lietu aprakstā ietverot lietas no 1974.-1990. gadam.

Patstāvīgi glabājamo lietu aprakstā iekļautas tādas iepriekš neaprakstītas lietas, kā " Dokumenti par pieminekļa celtiecību Aspazijai un Rainim Kastaņolā (1970.-1972.), " Dokumenti par Kr. Barona 150. dzimšanas dienai veltīto pasākumu organizēšanu (1982.-1983.), " Pārskati par latviešu trimdu (1947.-1977.), LPSR Ārlietu ministrijas sagatavotie latviešu trimdas preses izdevumu pārskati (1979.-1989.).

Lietas aprakstos sistematizētas pēc hronoloģiskā principa. Lietas nodotas neiešutā veidā.

x) LR MP lēmums Nr.53, 09.07.1990. par Ārlietu ministrijas reorganizēšanu.

LPSR Ārlietu ministrijas
Arhīva un kancelejas nodaļas
vecākā referente

 E. Vijupe

Arhīva un kancelejas nodaļas
vadītāja

A. Catlaka

1995.gada 23.maijā.

4

VĒSTURISKĀS IZZĪNAS
papildinājums

Sakarā ar slepenības zīmes noņemšanu 1051.fondam "Latvijas PSR Ārlietu ministrija" 1990.gadā tika izveidots un 1996.g. papildināts apraksts Nr. la.

Aprakstā Nr.la iekļauti Latvijas PSR Ārlietu ministrija dokumenti par 1940.-1952.gadu: LPSR ĀM pavēles, rīkojumi, vēstules par kadru jautājumiem; dokumenti par LPSR un ārvalstu savstarpējām finansu pretenzijām, dokumenti par kultūras un ekonomiskajiem sakariem ar ārvalstīm; dokumenti par latviešu emigrantu repatriāciju (1944.-45.g. uz ārvalstīm izceļojušo latviešu bēgļu atgriešanās LPSR); sarakste par latviešu emigrantu organizāciju darbību, kopā 84 lietas.

Lietas sastādītas krievu un latviešu valodā, neliela daļa dokumentu ir vācu, angļu, franču, zviedru valodā.

Lietas sakārtotas hronologiskā secībā.

Vēsturiskās izziņas
papildinājumu sastādīja

I. Andruce

1051. fonda

(arhīva fonda numurs)

Latvijas PSR Ārlietu ministrija

(arhīva fonda nosaukums)

arhīviskā apraksta papildinājums par 1944.-1990.gadu (ir dokumenti par 1935.-1940., 1991. gadu)

Fonda apraksts

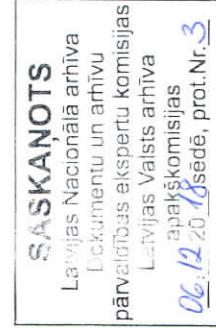
Nr.p.k.	Elements	Apraksts
1.	Arhīva fonda uzziņu kods	LV_LNA_LVA_F1051
2.	Nosaukums	Latvijas PSR Ārlietu ministrija
3.	Datējums no	1935
4.	Datējums līdz	24.03.1991
5.	Apjoms	230 glabājamās vienības
6.	Informācijas nesēju formas	Tekstuālie dokumenti papīra formā
7.	Fondraža administratīvā vēsture	Skatīt Fonda Nr.1051 "Latvijas PSR Ārlietu ministrija" vēsturiskās izziņas par 1944.-1990.gadu.
7.1	Vispārīgās ziņas	Latvijas PSR Ārlietu tautas komisariāts (06.10.1944.-24.03.1946.), Latvijas PSR Ārlietu ministrija (24.03.1946.-04.05.1990.)
7.2	Nosaukuma maiņa	Latvijas PSR Ārlietu ministrija beidza pastāvēt 1990.gada 4.maijā pēc LPSR Augstākās Padomes Deklarācijas "Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu" pasludināšanas. 09.07.1990. ar Latvijas Republikas Ministru Padomes lēmumu Nr.53 "Par Latvijas Republikas Ārlietu ministriju" tika reorganizēta LPSR Ārlietu ministrija.
7.3	Tiesiskais statuss	

7.4	Funkcijas un aktivitātes	LPSR Āriņu ministrijas funkcijas: 1) konsulārās funkcijas (paliidzība PSRS un ārvalstu pilsoņiem dokumentu, izziņu izprasīšanā no ārvalstīm, to legalizācijā; piedalīšanās iebraukšanas un izbraukšanas lieu izskatīšanā un tālākā noformēšanā, ārzenju pasu, vīzu izsniegšanā padomju speciālistiem; LPSR pilsonības jautājumu risināšana), 2) protokolārās funkcijas (ārvalstu oficiālo personu uzņemšana un protokolārā apkalošana LPSR); 3) informācijas un propagandas darbs (izmantojot oficiālos diplomātiskos kanālus, informēt ārvalstu iestādes, sabiedrību, tai skaitā latviešu emigrāciju par Padomju Latvijas dzīvi, tās ekonomiskajiem un kultūras sasniegumiem, PSRS ārpolitiku; materiālu par emigrāciju apkopošana), 4) repatriantu un reemigrantu uzņemšana un darbā iekārtošana u.c. (skat. fonda vēsturiskās izziņas par 1944.-1990.gadu)
7.5	Struktūra	Skatīt fonda vēsturiskās izziņas par 1944.-1990.gadu. 20.02.1980. LPSR Ministru Padomes lēmums Nr.99 par LPSR Āriņu ministra izveidošanu, kurā iecelts Nikolajs Neilands. 25.04.1989. (LPSR Āriņu ministrijas pavēle Nr.13) izveidota ministrijas struktūra: Vadība, Konsulārā nodaļa, Preses un informācijas nodaļa, Protokolu nodaļa, Kanceleja, Saimniecības nodaļa un apkalojošais personāls (kopā 19 štata vietas). Ministrijas vadībā atjaunota grāmatveža štata vienība. Āriņu ministrs turpina amatū pildīt darba savienošanas kārtībā kā LPSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieks. 29.01.1990. štatu saraksts (apstiprināts ar Latvijas PSR Ministru Padomes 08.12.1989. rīkojumu Nr.385-p) papildināts ar otru ministra vietnieka štata vietu
7.6	Pādotība (augstākstāvoshi)	Latvijas PSR Augstākā Padome, Latvijas PSR Tautas Komisāru Padome (25.08.1940.-24.03.1946.), Latvijas PSR Ministru Padome (24.03.1946.-04.05.1990.), PSRS Āriņu ministrija (līdz 1946.g. PSRS Āriņu tautas komisiāts). LPSR Āriņu ministrijai kā vissavienības un republikas iestādei ir divkārša pakļautība: praktiskajā darbā savu darbību saskaņo ar republikas direktīvājam organizācijām, kā arī pakļauta PSRS Āriņu ministrijai un darbojas atlilstoši PSRS noteiktajai ārpolitiskajai līmijai.
7.7	Pakļautībā, pārraudzībā esošās institūcijas	Nav
8.	Apraksta vienības arhīviskā vēsture	2017.-2018.gadā LNA Latvijas Valsts darbinieki veica fonda dokumentu sistematizāciju vairākām arhīviskā apraksta shēmā, iepriekš neaprakstīto pastāvīgi glabājamo un personālsastāva dokumentu izvērtēšanu un aprakstīšanu
9.	Legūšanas avots	Latvijas Republikas Āriņu ministrija (24.05.2004. akts par LPSR Āriņu ministrijas neaprakstīto dokumentu pieņemšanu-nodošanu valsts glabāšanā)

10.	Informācijas joma un satus	Fonds papildināts ar vispārējās lietvedības un personālsastāva dokumentiem; PSRS Ārlietu ministrijas normatīvajiem dokumentiem konsulārājos un citos ministrijas darbu regulējošos jautājumos. LPSR Ārlietu ministrijas pamatdarbības dokumentiem, kas atspoguļo ministrijas īstenotās funkcijas; personālvadības, finanšu, grāmatvedības, nekustamā īpašuma dokumentiem, kā arī ilgstoši glabājamiem ministrijas personāla un darba samaksas dokumentiem par 1944.-1990.gadu. Ir dokumenti arī par 1935.-1940.gadu, kas uzkrāti ministrijā, apkopojot informāciju par Latvijas Republikas likumiem, tautsaimniecību, nacionalizācijas procesiem, kā arī par 1991.gada notikumiem. Atsevišķās izsniegto ārzenēju pasu uzskaites kartītēs ir ieraksti līdz 1991.gadam.
11.	Informācija par izvērtēšanu, glabāšanas termiņu noteikšanu un iznīcināšanu	Pastāvīgi glabājamo personālvadības dokumentu sērijā iekļautas galvenokārt atskaites PSRS Ārlietu ministrijai kadru jautājumos un sarakste par LPSR Ārlietu ministrijas personālu, tā kvalifikācijas celšanu Maskavā, svešvalodu apguvi u.c. jautājumiem. Grāmatvedības dokumentu sastāvs nav pilnīgs. Atbrīvoto darbinieku personas lietas sistematizētas alfabetiski pēc atbrīvošanas gada. Rīkojumu personāla jautājumos lietās ir štatū sarakstī un darbinieku sarakstī ar ienemamā amata un algas norādi.
12.	Sistematizācija	Iznīcināšanas aktā iekļautas dokumentu kopijas, kas zaudējušas vēsturisko un praktisko nozīmi, kā arī grāmatvedības attaisnojuma dokumenti, kuriem beidzies glabāšanas termiņš, par 1945.-1990.gadu iznīcināšanu
13.	Pieejamības nosacījumi	Fonds sistematizēts sērijās pēc dokumentu veidiem
14.	Dokumentu valoda	5.sērijas dokumenti satur fizisku personu datus, 3.sērijas lietā Nr.272. ir dokumenti, kas satur fizisko personu datus. 1940.gadu lietās ir slīkti salasāmi dokumenti ar dziesošu tekstu
15.	Meklēšanas līdzekļi	Krievu valoda, ir dokumenti latviešu, angļu, zviedru, vācu u.c. valodās Vairāk līmenū arhīviskā apraksta shēma, pastāvīgi glabājamo lietu uzskaites saraksti Nr.1 un Nr.2 - aprakstu Nr.1 (Sekretariāts) un Nr.2 (Grāmatvedība) papildinājumi, ilgstoši (75 gadus) glabājamo personāla lietu uzskaites saraksts Nr. 3 par 1944.-1990.gadu. Pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr.1a (atslepenotie dokumenti) netiek turpināts
16.	Piezīmes	Lietotie saīsinājumi: ANO - Apvienoto Nāciju Organizācija, LPSR - Latvijas Padomju Sociālistiskā Republika, PSRS - Padomju Sociālistisko Republiku Savienība, UNESCO - Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija

Izstrādātājs: Ināra Kopa, LNA LVA Dokumentu aprakstīšanas nodalas galvenā arhīviste

Atzīme par dokumenta saskaņojumu ar Latvijas Nacionālo arhīvu

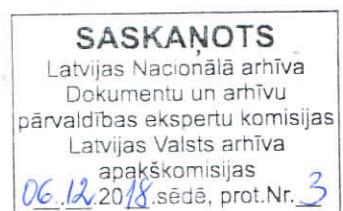

Vairāklīmeņu arhīviskā apraksta shēma

Uzziņu kods	Nosaukums	Sērijas/sērijas apakšlīmeņa glabāšanas termiņš	Sērijas/sērijas apakšlīmeņa pieejamības nosacījumi
1051	Latvijas PSR Ārlietu ministrija		
1	PSRS Ārlietu ministrijas un citu augstākstāvošu institūciju normatīvie dokumenti	Pastāvīgi	
2	LPSR Ārlietu ministrijas pamatdarbības dokumenti (sarakste, ziņojumi, pārskati u.c.)		
2.1	Vispāreji jautājumi	Pastāvīgi	
2.2	Fizisku personu ieceļošana, izceļošana, repatriācija, vīzu un ārzemju pasu izsniegšana	Pastāvīgi	
2.3	Personu tiesību un interešu aizstāvība, pilsonības jautājumi	Pastāvīgi	
2.4	Dokumentu izprasišana un legalizācija, parakstu paraugi	Pastāvīgi	
2.5	Ārvalstu delegāciju un oficiālu personu vizītes LPSR, LPSR delegāciju vizītes ārvalstīs un citi starptautiskās sadarbības jautājumi	Pastāvīgi	
2.6	Informācijas vākšana, apkopošana un propagandas darbs	Pastāvīgi	
3	Personālvadības dokumenti (sarakste, atskaites, pārskati, akti u.c.)	Pastāvīgi	
4	Finanšu, grāmatvedības, nekustamā īpašuma dokumenti	Pastāvīgi	
5	Personāla un darba samaksas dokumenti		
5.1	Pavēles personāla jautājumos	75 gadi	
5.2	Atbrīvoto darbinieku personas lietas	75 gadi	satur fizisku personu datus
5.3	Darba līgumi, darba grāmatiņu uzskaites žurnāli	75 gadi	satur fizisku personu datus
5.4	Darba algas uzskaites kartītes un izmaksu saraksti	75 gadi	satur fizisku personu datus

Izstrādātājs: Ināra Kopa

LNA LVA Dokumentu aprakstīšanas nodaļas galvenā arhīviste

~~Aprakstā ..... 3 (trīs) ..... numurētas lapas~~

~~Tai skaitā~~
~~titullapa ..... lapas~~
~~satura rādītājs ..... lapas~~
~~priekšvārds ..... lapas~~
~~sistematizācija ..... lapas~~
~~shēma ..... lapas~~
~~rādītāji ..... lapas~~

~~1995. g. 13. novembrī~~
LVA arhīvists: A. Freimans

~~Aprakstā ..... 4 (četras) ..... numurētas lapas~~

~~Tai skaitā~~
~~titullapa ..... lapas~~
~~satura rādītājs ..... lapas~~
~~priekšvārds ..... lapas~~
~~sistematizācija ..... lapas~~
~~shēma ..... lapas~~
~~rādītāji ..... lapas~~

~~1995. g. 13. novembrī~~
LVA arhīvists: A. Freimans

~~Šīm noteikta 8 (astotās) ..... numurētās lapas~~

~~2019. g. 13. 02~~
LVA arhīvists: B. Ales